

Kan folkeskolen favne drengene godt nok?

Drengene klarer sig dårligere end pigerne i 4 ud af 5 fag

I fire ud af fem fag ved afgangsprøverne i 9. klasse klarer pigerne sig bedre end drengene. En gennemgang af folkeskolens afgangsprøver viser, at pigerne i gennemsnit får op til en hel karakter mere end drengene i nogle fag. Det er kun ved afgangsprøverne i matematik, at drengene klarer sig bedre end pigerne, og i dansk og tysk er pigerne i gennemsnit en hel karakter bedre end drengene. Disse forskelle kan være en del af forklaringen på, at langt flere drenge end piger ikke får en ungdomsuddannelse.

af senioranalytiker **Mie Dalskov Pihl**

3. december 2012

Analysens hovedkonklusioner

- AE har gennemgået afgangsprøverne i 9. klasse siden 2002. Resultaterne viser, at pigerne samlet set får bedre karakterer end drengene igennem hele perioden.
- I 4 ud af 5 fag scorer pigerne bedre karakterer end drengene. Det eneste fag, hvor drengene får et bedre karaktergennemsnit end pigerne, er i matematik, og det er først sket efter 2006. Især i dansk og tysk eller fransk scorer pigerne bedre karakterer end drengene. I dansk opnår pigerne i gennemsnit en hel karakter mere end drengene.
- Forskellen mellem kønnene bliver yderligere forstærket, når man samtidig ser på de unges etniske baggrund. Etnisk danske piger ligger i toppen, mens indvandrerdrengene klart ligger i bunden.
- Analysen viser, at drengene afslutter folkeskolen på et lavere karakterniveau end pigerne. Det kan være en del af forklaringen på, at flere drenge end piger ikke får en ungdomsuddannelse.

Kontakt

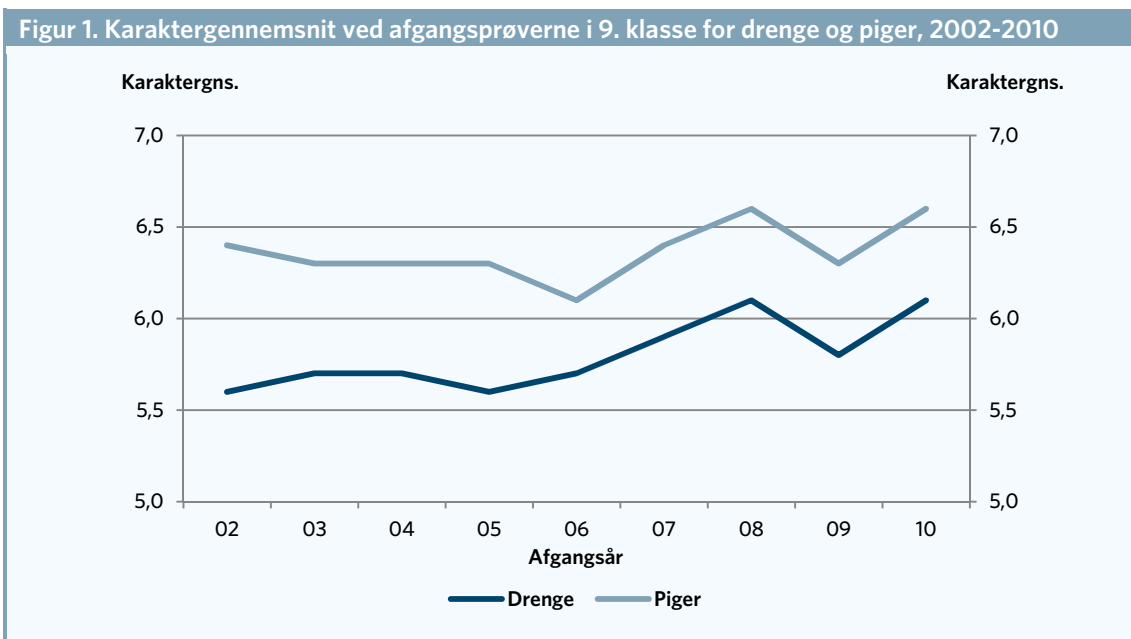
Senioranalytiker
Mie Dalskov Pihl
Tlf. 33 55 77 20
Mobil 26 20 40 36
md@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Drengene klarer sig dårligere end pigerne i 4 ud af 5 fag

I analysen er der set nærmere på, hvordan eleverne ved folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse har klarer sig frem til i dag. Der fokuseres på fagene dansk, matematik, engelsk, tysk/fransk og fysik/kemi, der alle har været eksamensfag siden 2002. Karaktergennemsnittet er udregnet på baggrund af 7-trins-skalaen.

Figur 1 viser gennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøver i 9. klasse fra 2002 til 2010 for drenge og piger. Som det ses, opnår pigerne generelt højere karakterer ved afgangsprøverne i 9. klasse end drengene. I gennemsnit har forskellen siden 2002 ligget på 0,6 karakterpoint, hvilket svarer til, at drengenes gennemsnit er 10 procent lavere end pigernes. Forskellen er dog indsnævret en del siden 2002 fra 0,8 karakterpoint til 0,5 karakterpoint.

Anm.: Figuren viser karaktergennemsnittet (7-trins-skala) ved folkeskolens afgangsprøve for afgangseleverne i 10. klasse ved prøverne i dansk, matematik, tysk el. fransk, engelsk samt fysik/kemi. Alle er fag, der har været prøver i siden 2002.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Forskellen i gennemsnittet for de 5 udvalgte fag afspejler, at flere drenge får meget lave karakterer, og flere piger opnår topkarakterer. Tabel 1 viser, hvor stor en andel, der opnår under 02 i gennemsnit, og hvor stor en andel, der opnår 10 eller mere. At få en karakter under 02 svarer til et niveau, hvor eleven ikke kan bestå.

13,5 procent af drengene har siden 2002 fået så lavt et gennemsnit, at det svarer til at dumpe, mens det samme gælder for 10,9 procent af pigerne. Det vil altså sige, at mens hver 7. dreng har opnået, hvad der svarer til dumpekarakter i afgangsprøvens 5 vigtigste fag, så er det hver 9. pige. Selvom forskellen er indsnævret siden 2002, så er det generelt, at flere drenge har et gennemsnit på dumpeniveau.

I den anden ende af skalaen ses lige omvendt, at flest piger får mindst 10 i gennemsnit. Det er bemærkelsesværdigt, at der i gennemsnit siden 2002 er nogenlunde lige mange drenge i top og bund, mens der hos pigerne er markant flere, der ligger i toppen end i bunden. Også når det gælder toppræstatio-

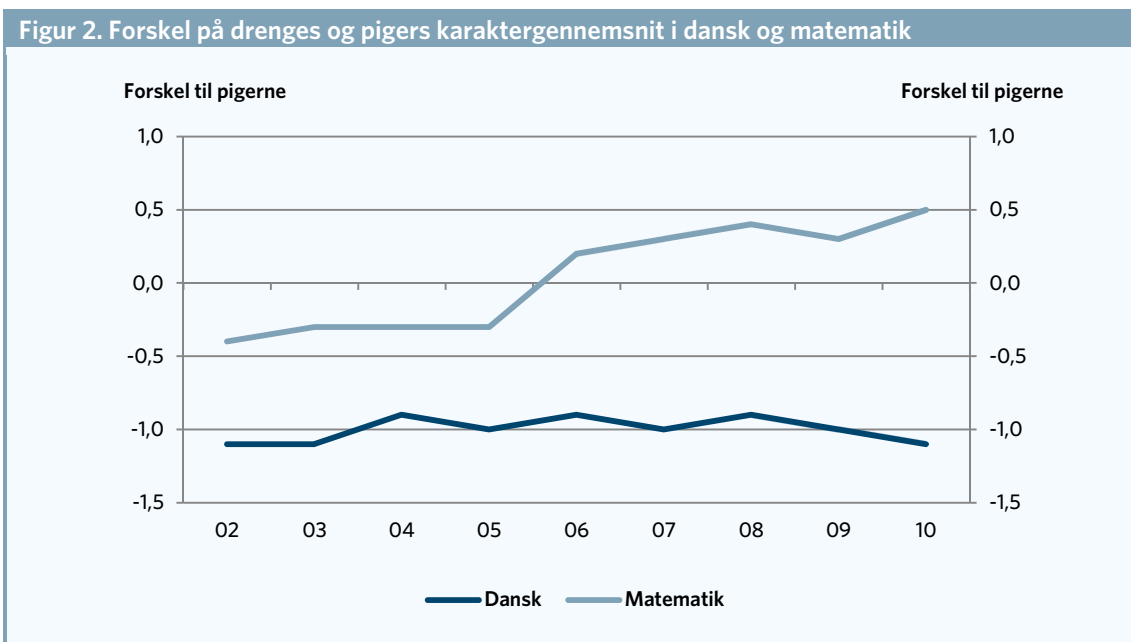
ner er forskellen indsnævret, og blandt dem, der afsluttede 9. klasse i 2009 og 2010, er det cirka hver femte både hos pigerne og drengene, der har opnået topkarakterer.¹

Tabel 1. Karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse fordelt på køn

Årgang	Andel, der får under 02 (dumpekarakter)			Andel, der får mindst 10		
	Dreng	Piger	Forskel	Dreng	Piger	Forskel
02	12,7	8,9	3,8	9,8	12,6	-2,8
03	12,8	8,9	3,9	10,0	12,9	-2,9
04	13,2	9,4	3,8	9,9	12,9	-3,0
05	14,1	10,5	3,6	9,8	12,8	-3,0
06	13,8	12,2	1,6	10,5	11,7	-1,2
07	14,1	12,1	2,0	12,3	14,1	-1,8
08	13,9	12,4	1,5	17,6	19,5	-1,9
09	14,1	11,9	2,2	18,9	20,5	-1,6
10	13,1	11,5	1,6	20,2	22,3	-2,1
Gns.	13,5	10,9	2,7	13,2	15,5	-2,3

Anm.: Figuren viser karaktergennemsnittet (7-trins-skala) ved folkeskolens afgangsprøve for afgangseleverne i 10. klasse ved prøverne i dansk, matematik, tysk el. fransk, engelsk samt fysik/kemi. Alle er fag, der har været prøvet i siden 2002.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

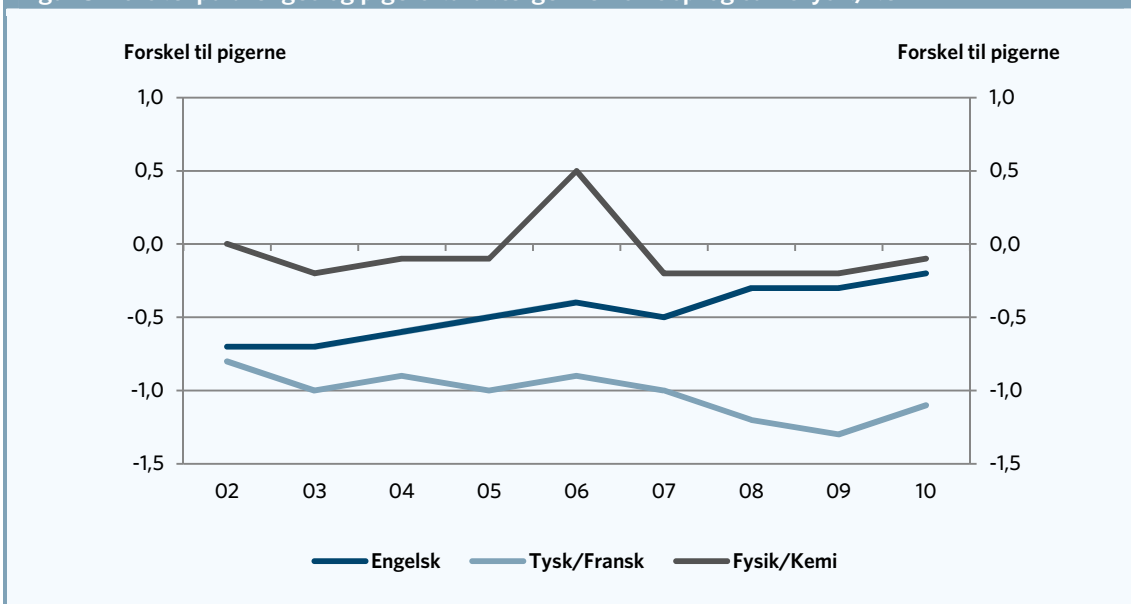
Dykker man ned i de enkelte fag, jf. figur 2-3, så ses det, at drengene har klaret sig bedre end pigerne i matematik siden 2006. I gennemsnit er der tale om en forskel på ca. 0,5 karakterpoint. Omvendt klarer pigerne sig en hel karakter bedre end drengene i dansk, hvilket har ligget stabilt siden 2002. I tysk eller fransk er forskellen mellem kønnene som i dansk, mens der i engelsk og fysik/kemi er lidt mindre forskel. I fysik/kemi er der stort set ingen forskel på drenge og piger, og i 2006 klarede drengene sig bedre end pigerne.

Anm.: Figuren viser forskellen mellem drengenes og pigernes karaktergennemsnit (7-trins-skala) ved folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik. En negativ værdi betyder, at drengene har lavere karaktergennemsnit end pigerne. Prøver uden karakterer tæller ikke med.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

¹ En forklaring på dette kan være, at den nye karakterskala fra 2006 har været nogle år om at finde sit naturlige leje.

Figur 3. Forskel på drenges og pigers karaktergennemsnit sprog samt fysik/kemi

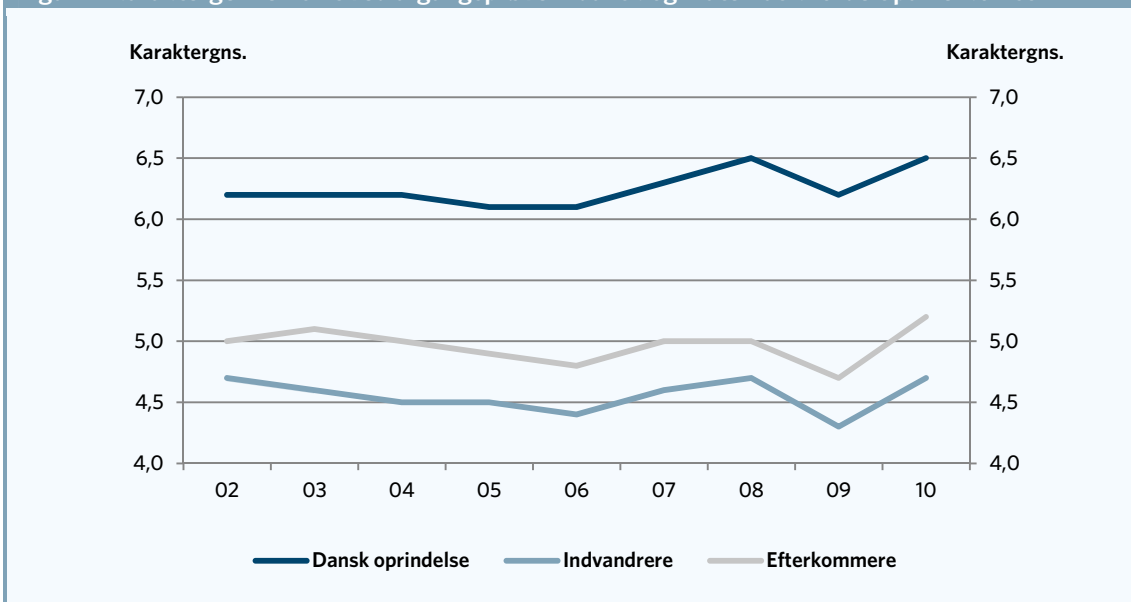

Anm.: Figuren viser forskellen mellem drengenes og pigernes karaktergennemsnit (7-trins-skala) ved folkeskolens afgangsprøve i sprog samt fysik/kemi. En negativ værdi betyder, at drengene har lavere karaktergennemsnit end pigerne. Prøver uden karakterer tæller ikke med. Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Især indvandrerdrengene får lave karakterer

Det er ikke kun mellem drenge og piger, at der er forskel på karaktererne. Figur 4 viser, at unge med etnisk dansk baggrund i gennemsnit i dansk og matematik opnår cirka to karakterpoint mere end indvandrere, og cirka en hel karakter mere end efterkommere.

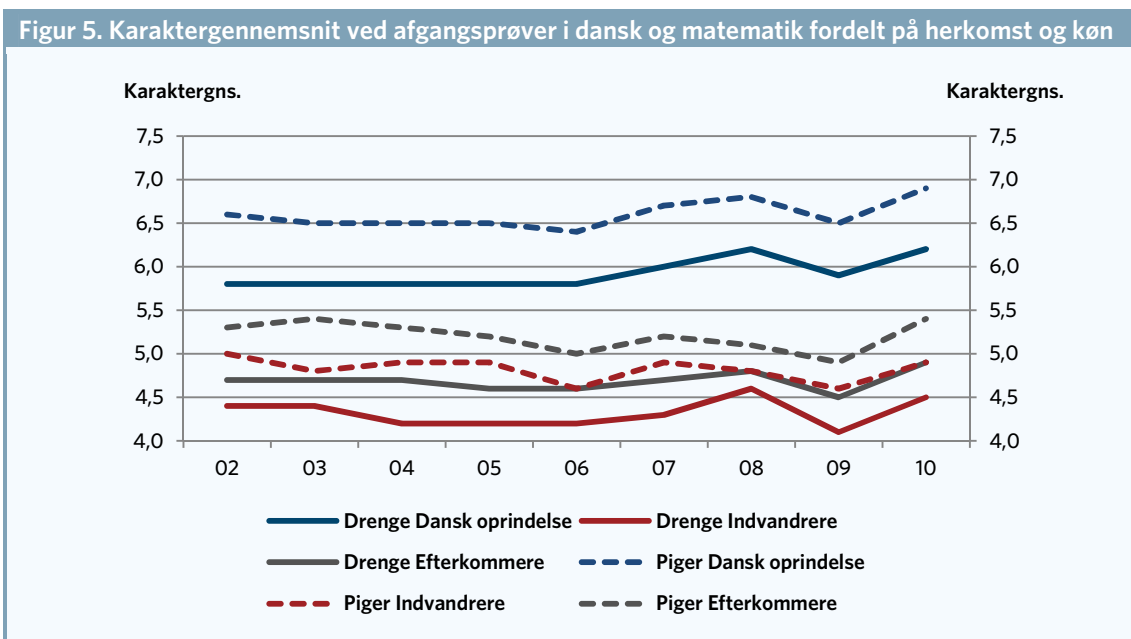
Figur 4. Karaktergennemsnit ved afgangsprøver i dansk og matematik fordelt på herkomst

Anm.: Figuren viser karaktergennemsnittet (7-trins-skala) ved folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik. Prøver uden karakterer tæller ikke med. Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Ser man samtidig på køn og herkomst, er det tydeligt, at indvandrerdrengene får de allerlaveste karakterer ved afgangsprøverne, jf. figur 5. Indvandrerdrengene er bundskraberne med et gennemsnit i dansk og matematik på omkring 4,5, mens piger med dansk baggrund ligger i toppen med et gennemsnit på 6,5.

Det er bemærkelsesværdigt, at uanset hvilken baggrund de unge har, så får pigerne et bedre gennemsnit i dansk og matematik end drengene.

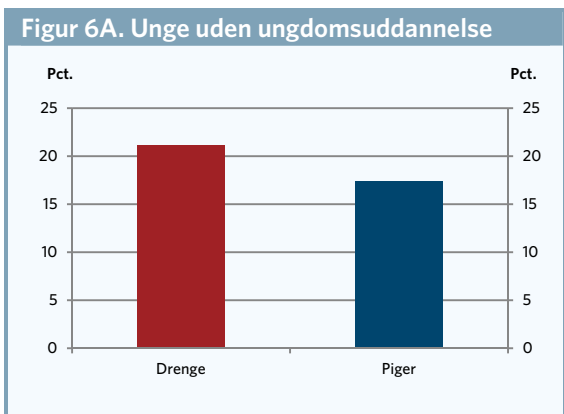

Anm.: Figuren viser karaktergennemsnittet (7-trins-skala) ved folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik. Prøver uden karakterer tæller ikke med.
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

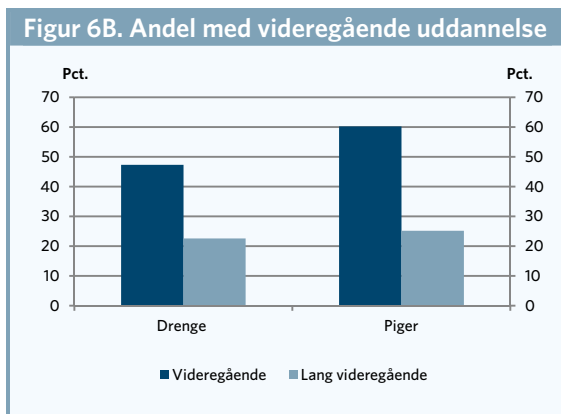
Karakterniveauet kan forklare at drengene sakker bagud på uddannelse

Pigerne forlader altså folkeskolen med bedre karakterer end drengene. Pigerne er også dem, der klarer sig bedst, når det gælder om at komme videre i skolesystemet. Flere drenge end piger har ikke en ungdomsuddannelse som 25-årig, jf. figur 6A. 21 procent af drengene kommer ikke videre i uddannelsessystemet efter folkeskolen, mens det gælder 17 procent af pigerne.

På de videregående uddannelser er billedet også skævt. Her har pigerne - modsat drengene - opfyldt målsætningerne om, at 60 procent skal have en videregående uddannelse, og 25 procent skal have en lang videregående uddannelse, jf. figur 6B. Mens 47 procent af drengene har fået en videregående uddannelse, så gælder det 60,2 procent af pigerne.

Anm.: Andel unge uden ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse.
Kilde: AE pba. Undervisningsministeriets profilmodel, 2010.

Anm.: Andel unge med en videregående uddannelse, 25 år efter 9. klasse.
Kilde: AE pba. Undervisningsministeriets profilmodel, 2010.

Mere fokus på drengene

Drengene halter bagefter på uddannelse. Langt flere drenge end piger kommer ikke videre fra folkeskolen, og færre drenge får en videregående uddannelse. Så uanset om det gælder det at få en uddannelse, eller niveauet af den, så halter drengene bagefter.

Denne analyse viser, at der allerede ved folkeskolens afgangsprøve er stor forskel det på faglige niveau mellem drenge og piger. I 4 ud af 5 fag klarer drengene sig dårligere end pigerne.

Analysen peger på, at man i folkeskolen må rette et større fokus på drengene end i dag. Det er altså ikke kun i uddannelsessystemet efter folkeskolen, at man må sørge for, at der er noget på hylderne, der matcher drengene, for resultaterne i denne analyse viser, at folkeskolen i høj grad er pigernes skole.

Samtidig er det måske også på tide, at man i folkeskolen overvejer, om man kan gøre mere for at gøre eleverne klar til at tage en ungdomsuddannelse. Samfundet ændrer sig, og i dag er det svært at klare sig uden en uddannelse i bagagen. Både den økonomiske krise, men også de strukturændringer, man vil se fremover, kommer til at betyde, at behovet for uddannet arbejdskraft stiger, mens der vil være overskud af ufaglærte. Derfor er det vigtigt, at folkeskolen ruste de unge bedre til at tage en uddannelse udover folkeskolen.